

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM

la unitatea de curs
Învățământul simultan

Ciclul I – studii superioare de licență

<i>Codul și denumirea domeniului general de studii</i>	011 Științe ale educației
<i>Codul și denumirea domeniului de formare profesională</i>	0113 Pedagogie în învățământul primar 0112 Pedagogie preșcolară 0114 Formarea profesorilor
<i>Codul și denumirea specialității</i>	0113.1 Pedagogie în învățământul primar 0112.1 Pedagogie preșcolară 0114.10 Limba engleză

Autor:
conf. univ., dr., Aliona BRIȚCHI

Bălți, 2022

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației
Proces-verbal nr. 1 din 10.09.2022
Șefa Catedrei Betty lect. univ., dr., Aurelia BEȚIVU

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Proces-verbal nr. 3 din 12.09.2022
Decana Facultății Sony conf. univ., dr., Ecaterina ȘOVA

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra: Catedra de științe ale educației

Domeniul general de studii: 011 Științe ale educației

Domeniul general de studii: 0112 Pedagogie preșcolară

0113 Pedagogie în învățământul primar

0114 Formarea profesorilor

Denumirea specialității : 0112.1 Pedagogie preșcolară

0113.1 Pedagogie în învățământul primar

0114.10 Limba engleză

ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS

Învățământul simultan

Codul unității de curs, specialitatea	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			C	S	L	Lucr. ind.		
S1.08.A.157 Pedagogie în învățământul primar și Limba engleză (<i>studii cu frecvență</i>)	3	90	15	30	-	45	Examen	Română/ rusă
S1.08.A.157 Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară (<i>studii cu frecvență</i>)	3	90	15	30	-	45	Examen	Română/ rusă
S1.08.A.150 Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară (<i>studii cu frecvență redusă</i>)	3	90	6	12	-	72	Examen	Română/ rusă

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul IV, semestrul VIII

Statutul: disciplină la alegere

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Aliona Brițchi

Titlul științific și științifico-didactic: conferențiar universitar, doctor în științe pedagogice.

Studii: Școala Pedagogică din Lipcani (1989); Facultatea de Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, studii de licență (2004); Facultatea de Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, studii de master (2012); susținerea tezei de doctorat, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (2016).

Competențe: Competențele necesare pentru predarea acestui curs au fost formate în cadrul studiilor doctorale; în timpul predării unităților de curs din domeniul *Științe ale educației*; în cadrul Modulului tematic *Evaluarea criterială prin descriptori* (96 ore), Institutul de Științe ale Educației, m. Chișinău; în cadrul Proiectului „*Educația centrată pe cel ce învață*” (96 ore teoretico-aplicative).

Informație de contact: 069685723, 068524618 aliona.britch@usarb.md

Orele de consultații: Marți, 15.00-16.30, aula 651.

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Unitatea de curs *Învățământul simultan* face parte din pachetul disciplinelor psihopedagogice, fiind o parte componentă a disciplinelor de profil. Situația cursului *Învățământul simultan* în programul de studii este de a pregăti studenți-profesioniști pentru organizarea activităților instructiv-educative în clasele cu predare simultană din instituțiile de învățământ a Republicii Moldova. Asimilarea disciplinei va forma la viitoarele cadre didactice competențe profesionale de organizare a procesului instructiv-educativ în școlile cu regim simultan, care ar oferi cunoștințe și abilități practice de calitate necesare pentru dezvoltarea personalității elevilor în aceste condiții de învățământ. Studiul acestui curs reprezintă o fundamentare necesară privind dezvoltarea în continuare a competențelor profesionale, disponibilitatea de a lucra în instituții diferite de tradiționale, desfășurarea practicii pedagogice în învățământul alternativ sau complementar.

COMPETENȚE PREALABILE / PRE-RECHIZITE

Pentru însușirea disciplinei *Învățământul simultan* studenții vor utiliza rezultatele învățării (cunoștințe, abilități, tehnici de lucru), formate în cadrul disciplinelor modulului psihopedagogic (Pedagogie, Didactica generală, Etica pedagogică, Psihologie generală și a dezvoltării) și competențelor dezvoltate în cadrul Practicii de inițiere. Un suport considerabil teoretic și metodologic vor constitui competențele formate în baza conținuturilor din cadrul disciplinelor didactice (esența și structura procesului de învățământ; principiile didactice și legitățile organizării procesului instructiv; metode, tehnici, instrumente și tehnologii aplicabile; particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor; organizarea optimă a procesului de instruire în cadrul interacțiunii dintre elevi de vârste diferite în clase mixte, metodelor, tehnicilor, materialelor didactice pentru construirea relațiilor interpersonale a elevilor de diferite vârste).

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

CP1.4. Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologiei de analiză și sinteză a conceptelor, categoriilor, teoriilor, modelelor și principiilor de bază ale procesului educațional în învățământul primar și preșcolar;

CP2.4. Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologiei de apreciere a calității demersului investigativ realizat în învățământul primar și preșcolar;

CP3.5. Elaborarea și realizarea finalităților educaționale în activitatea didactică în învățământul primar și preșcolar;

CP4.5. Elaborarea și realizarea diverselor tipuri de proiecte educaționale specifice învățământului primar și preșcolar;

CP5.5. Elaborarea și aplicarea corectă în practica educațională în învățământul primar și preșcolar a metodelor și instrumentelor de evaluare;

CP6.4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea organizării și monitorizării procesului educațional în învățământul primar și preșcolar, prin raportarea la variate contexte socio-umane și identitar-culturale;

FINALITĂȚILE DE STUDII

La finele studierii cursului studentul va fi capabil:

- să expună esența modului colectiv de învățare și posibilitatea utilizării acestuia în clase simultane;
- să elaboreze proiecte a diferitor tipuri de lecții, care contribuie la realizarea obiectivelor în școlile cu învățământ simultan;
- să argumenteze necesitatea îndeplinirii conștiincioase a funcției, rolul și

- responsabilitățile profesorului în condițiile învățământului simultan;
- să propună modalități de organizare a activității independente a elevilor la lecțiile simultane; alternarea activității independente cu activitatea dirijată de profesor;
 - să valorifice importanța consilierii educației simultane în contextul școlii prietenoase copilului.

CONȚINUTURI

Nr.	Conținutul tematic	Numărul de ore			
		Zi		Redusă	
		C	S	C	S
1.	Învățământul simultan: actualitate și perspectivă. Învățământul simultan: aplicație a caracterului social și prospectiv al educației. Școala simultană în mediul rural: oportunitate de eficientizare a educației. Educație în regim simultan: fundamente teoretice.	2	2	1	
2.	Locul disciplinei Învățământul simultan în procesul educațional din ciclul primar. Învățământul simultan: realități. Învățământul simultan: necesitate. Educația elevilor în condițiile regimului simultan.	2	4		2
3.	Specificul funcțional privind educația elevilor în regim simultan. Premise de constituire a învățământului cu regim simultan de educație. Aspecte structurale privind constituirea claselor în învățământul cu regim simultan. <i>Instrucțiunea privind organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național pentru învățământul primar în condițiile activității simultane.</i>	2	4	2	
4.	Managementul învățământului simultan în ciclul primar. Organizarea procesului educațional în condițiile simultaneității. Cuplarea claselor. Analiza procesului de învățământ în condițiile simultaneității.	2	2		2
5.	Demersul didactic al organizării procesului educațional în învățământul simultan. Lecția în învățământul cu regim simultan – formă de organizare principală a activității didactice. Condiții ale proiectării didactice eficiente în clasele cu regim simultan. Micro/ macroproiectarea didactică în clasele simultane.	2	4	2	
6.	Managementul lecției în clasele cu regim simultan. Formele de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare în clasele simultane. Pregătirea cadrului didactic pentru lecție în condițiile învățământului simultan. Specificitatea planificării demersului didactic în contextul instruirii simultane. Proiectarea didactică în clasele simultane.	2	6		4
7.	Proiectarea învățării în clasele cu regim simultan din perspectiva educației centrate pe elev. Principiile de organizare a învățării centrate pe elev în clasele cu regim simultan. Repere teoretice privind strategia activităților individuale în clasele cu predare simultană.	2	2	1	

8.	Organizarea învățării în clasele cu regim simultan din perspectiva educației centrate pe elev. Aspectul psihopedagogic al învățământului simultan în condițiile învățării centrate pe elev. Activitatea independentă în clasele simultane. Diferențierea și individualizarea strategiilor didactice în contextul simultaneității.	1	2		2
9.	Strategii didactice interactive în contextul învățământului simultan. Strategia învățării interactive în clasele cu regim simultan: metoda proiectului. Evaluarea criterială prin descriptori în contextul simultaneității.	-	2	-	1
10.	Interacțiuni în clasa simultană. Strategii didactice interactive în contextul învățământului simultan. Strategii interactive de evaluare în contextul simultaneității.	-	2	-	1
Total:		15	30	6	12

STRATEGII DIDACTICE

dezbateră, prelegerea interactivă, studii de caz, mozaicul, problematizarea, brainstorming, exercițiul, jocul didactic, prelegerea - discuție, explicația, metoda studiului de caz, prezentări Power Point, aplicații practice pentru fiecare temă de seminar și prelegere, lucrul individual, frontal, grup, pereche, prezentări orale și prezentări electronice, autoevaluarea, dramatizarea, jocul de rol

ACTIVITĂȚI DE LUCRU INDIVIDUAL

Nr	Tipul, forma activității	Numărul de ore		Criterii de evaluare
		ZI	FR	
1.	Prezentare PPT Tema: „ <i>Analiza condițiilor educației elevilor în școala de baștină/ școală cu regim simultan</i> ”	5 IV săptămână	10 IV săptămână	<ul style="list-style-type: none"> - Vizibilitatea slid-ului (mărime fond 20-28; obligatoriu text însoțit de imagine, grafic, poză, figură etc.) - Gradul de acoperire a subiectului; - Surse de inspirație/ bibliografie (cel puțin 4); - Susținere liberă a prezentării.
2.	Referat Tema: „ <i>Diferențierea și individualizarea strategiilor didactice în contextul simultaneității</i> ”	10 VI săptămână	17 VI săptămână	<ul style="list-style-type: none"> - Volum: 20-30 pagini; - Respectarea structurii referatului: foaie de titlu, cuprins, introducere, capitole, subcapitole, concluzii, surse bibliografice (cel puțin 10 surse); - Gradul de acoperire a subiectului; - Originalitate; - Condiții tehnice: text 12,

				Times New Roman, distanță între rânduri 1,5; - Prezentarea rezumativă a referatului.
3.	Proiect didactic a lecției pentru clasele 1-3; 2-4 (câte un proiect didactic la disciplinele Educația fizică, Educația plastică, Educația tehnologică și Educația moral-spirituală); subiectul lecției la solicitare.	30 XII săptămână	45 XII săptămână	- Respectarea conținuturilor curriculare; - Respectarea structurii proiectului; - Condiții tehnice: text 12, Times New Roman, distanță între rânduri 1,5; - Prezența obligatorie a anexelor.
Total ore:		45	72	

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică prevederile *Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*, aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2020 și a *Regulamentului cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În cadrul unității de curs, activitatea de învățare a studentului, inclusiv activitatea individuală, finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate pe parcursul semestrelor prin evaluări inițiale, curente, periodice, precum și în timpul sesiunilor de examinare prin evaluări semestriale, în conformitate cu Planul de învățământ.

Evaluarea inițială poate fi realizată prin discuție, chestionare, testare, probă de evaluare, interviu etc. Notele obținute la evaluarea inițială nu se înscriu în registrul grupei academice și nu influențează nota finală la unitatea de curs, ci servesc drept punct de reper în proiectarea și realizarea activităților din cadrul unității de curs.

Evaluarea curentă (continuă) se efectuează în cadrul orelor de curs (prelegeri), practice, de laborator, a seminarelor prin diverse modalități stabilite de către titularul unității de curs: chestionare, discuție, povestire, teste, probe de evaluare, referate, proiecte individuale/de grup, portofolii, studii de caz etc.

Notele obținute în cadrul evaluărilor curente se înscriu în registrul grupei academice. Numărul total minim al notelor pentru evaluările curente trebuie să fie cel puțin egal cu numărul de credite acordate unității de curs. Una dintre note va fi rezultatul evaluării obligatorii în cadrul orelor de curs (prelegeri).

Studenții care au fost în imposibilitate de a participa, în termenii stabiliți prin Calendarul universitar, la evaluările curente, vor recupera aceste evaluări, conform dispoziției decanului și în baza unui orar special stabilit împreună cu titularul cursului.

Evaluarea periodică se realizează după promovarea a jumătate din orele preconizate pentru curs (prelegeri), conform graficului elaborat de decanat și aprobat de Centrul pentru Activitate Didactică. Responsabil de realizarea evaluării periodice este titularul unității de curs. Subiectele pentru evaluarea periodică reflectă conținuturile studiate în prima jumătate a orelor de curs (prelegeri) și sunt incluse în curriculumul unității de curs.

Forma de realizare a evaluării periodice (orală, scrisă, practică, combinată, pe MOODLE sau alte platforme de învățare etc.), metodele și instrumentele utilizate sunt selectate prin negociere cu studenții, ținând cont de necesitățile și abilitățile acestora.

Nota obținută la evaluarea periodică se înscrie în registrul grupei imediat după ultima oră (prelegere) realizată la unitatea de curs.

Studentii care au absentat nemotivat și cei care au obținut o notă mai joasă de 5 vor avea 2 sesiuni de reexaminare a evaluării periodice, conform graficului elaborat de decanat.

Studentii care au fost în imposibilitate de a participa la sesiunile de reexaminare periodică din motive întemeiate (caz de boală, participare la competiții / concursuri republicane și internaționale etc.), justificate prin acte confirmatoare (certIFICATE medicale, hotărâri, ordine, dispoziții etc.), vor avea posibilitatea să susțină evaluarea periodică conform unui orar special.

Evaluarea studiului individual al studentului ghidat de profesor include realizarea obligatorie a produselor incluse în prezentul curriculum la compartimentul „Activități de lucru individual”. Produsele lucrului individual al studentului ghidat de profesor includ: *glosar explicativ al termenilor-cheie; compoziții plastice (lucrări practice); referat; prezentare PPT; proiecte didactice*. Pentru prezentarea produselor enumerate mai sus studentul va fi notat cu câte o notă.

Forma de realizare a evaluării studiului individual al studentului ghidat de profesor (orală, scrisă, practică, combinată, pe MOODLE sau alte platforme de învățare etc.) sunt selectate prin negociere cu studenții, ținând cont de necesitățile și abilitățile acestora.

Evaluarea semestrială se realizează la finalizarea unităților de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar.

Forma de susținere a examenului (orală, scrisă, practică, combinată, pe MOODLE sau alte platforme de învățare etc.), metodele și instrumentele utilizate sunt selectate prin negociere cu studenții, ținând cont de necesitățile și abilitățile acestora, se aprobă la ședința Catedrei de științe ale educației și se anunță studenților la începutul semestrului.

Subiectele pentru probele de evaluare se aprobă de către șeful catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. În baza subiectelor aprobate vor fi elaborate probele de examinare.

Sunt admiși la evaluarea semestrială doar studenții care au realizat integral cerințele pentru unitatea de curs respectivă. Studentul, a cărui medie a evaluărilor curente sau notă pentru lucrul individual din cadrul unității de curs este mai mică de „5” sau care a înregistrat evaluarea periodică organizată în cadrul unității de curs o notă mai mică de „5”, nu este admis la examenul semestrial de finalizare a unității de curs respectiv. De asemenea, nu este admis la evaluarea semestrială studentul care a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale.

Nota semestrială a unității de curs constituie 60% din nota generală a unității de curs pentru învățământul cu frecvență, iar în cazul învățământului cu frecvență redusă constituie 50%. *Nota semestrială* se calculează ca medie aritmetică dintre: media notelor obținute la evaluările curente; nota de la evaluarea periodică; nota / media pentru lucrul individual.

Rezultatele evaluărilor realizate în cadrul unității de curs sunt înscrise, la final de semestru, în borderou și în baza de date USARB. Titularul unității de curs va completa borderoul și va înscrie nota generală a unității de curs în cartetele de note.

PRINCIPII DE LUCRU ÎN CADRUL CURSULUI

În scopul unei pregătiri profesionale temeinice, studenții trebuie să participe activ la toate formele de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare, să realizeze prompt și la timp sarcinile de învățare, să depună eforturi personale pentru a dobândi finalitățile de studiu preconizate: a acumula cunoștințe, a-și dezvolta capacități și a-și forma competențe, să evite plagiatul, să frecventeze toate orele, să susțină toate formele de evaluare curentă și finală.

SUBIECTE/ CHESTIONAR PENTRU EVALUAREA PERIODICĂ

1. Învățământul simultan: aplicație a caracterului social și prospectiv al educației.
2. Școala simultană în mediul rural: oportunitate de eficientizare a educației.
3. Educație în regim simultan: fundamente teoretice.
4. Învățământul simultan: realități. Învățământul simultan: necesitate.

5. Educația elevilor în condițiile regimului simultan.
6. Premise de constituire a învățământului cu regim simultan de educație.
7. Aspecte structurale privind constituirea claselor în învățământul cu regim simultan.
8. *Instrucțiunea privind organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național pentru învățământul primar în condițiile activității simultane.*
9. Organizarea procesului educațional în condițiile simultaneității.
10. Cuplarea claselor.
11. Analiza procesului de învățământ în condițiile simultaneității.

SUBIECTE/ CHESTIONAR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

1. Demersul didactic al organizării procesului educațional în învățământul simultan.
2. Lecția în învățământul cu regim simultan – formă de organizare principală a activității didactice.
3. Condiții ale proiectării didactice eficiente în clasele cu regim simultan.
4. Micro/ macroproiectarea didactică în clasele simultane.
5. Formele de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare în clasele simultane.
6. Pregătirea cadrului didactic pentru lecție în condițiile învățământului simultan.
7. Specificitatea planificării demersului didactic în contextul instruirii simultane.
8. Proiectarea didactică în clasele simultane.
9. Principiile de organizare a învățării centrate pe elev în clasele cu regim simultan.
10. Repere teoretice privind strategia activităților individuale în clasele cu predare simultană.
11. Strategii didactice interactive în contextul învățământului simultan.
12. Strategii interactive de evaluare în contextul simultaneității.
13. Strategia învățării interactive în clasele cu regim simultan: metoda proiectului.
14. Evaluarea criterială prin descriptori în contextul simultaneității.
15. Aspectul psihopedagogic al învățământului simultan în condițiile învățării centrate pe elev. Activitatea independentă în clasele simultane.
16. Diferențierea și individualizarea strategiilor didactice în contextul simultaneității.

BIBLIOGRAFIA

Obligatorie:

1. AGAFIAN, R., GATMAN, D. *Evaluarea rezultatelor școlare. Ghid metodologic.* Chișinău: Lyceum, 2014. 264 p. ISBN 978-9975-4273-4-0
2. BRIȚCHI, A., SADOVEI, L. *Învățământul simultan. Note de curs pentru studenți. Ediția a II-a.* Bălți: S.n. (Tipografia din Bălți SRL), 2021. 185 p. ISBN 978-9975-3345-9-4.
3. BRIȚCHI, A., SADOVEI, L. *Învățământul simultan: Breviarium.* Ghid metodologic. Ediția a II-a. Bălți: S.n. (Tipografia din Bălți SRL), 2021. 140 p. ISBN 978-9975-3345-8-7.
4. CALLO, T. ș.a. *Educația centrată pe elev. Ghid metodologic.* Chișinău: Print-Caro SRL, 2010. 171 p.
5. COSMOVICI, A. *Psihologia generală.* Iași: POLIROM, 2005. 253 p.
6. CREȚU, T. *Psihologia vârștelor.* Iași: POLIROM, 2009. 389 p.
7. CERGHIT, I. *Metode de învățare.* Iași: Polirom, 2006. 315 p.
8. COJOCARU, V. M. *Teoria și metodologia instruirii.* București: Didactică și Pedagogică, 2003. 168 p.
9. CERGHIT, I. ș.a. *Prelegeri pedagogice.* Iași: POLIROM, 2001. 232 p.
10. JINGA, I., ISTRATE, E. *Manual de Pedagogie.* București: ALL, 2008. 567 p.
11. MOLAN, V. *Managementul învățământului simultan* [www.ruralwingsproject.net/portal/shared/workpackages/back up/multigrade classroom management ro ver.pdf/download](http://www.ruralwingsproject.net/portal/shared/workpackages/back%20up/multigrade_classroom_management_ro_ver.pdf/download)
12. PATRAȘCU, D. *Tehnologii educaționale.* Chișinău, 2005, 704 p.
13. *Proiectul pentru învățământul rural. Modul de predare simultană.*

<http://www.mirceaeduard.net/Module%20pentru%20dezvoltarea%20profesionala%20a%20cadrelor%20didactice/Modul%20Predare%20simultana.pdf>

14. SADOVEI, L., PAPUC, L., COJOCARU, M. *Teoria și metodologia instruirii. Didactica generală*. Chișinău: Tipogr. UPS "I. Creangă", 2009. 110 p.
15. *Instrucțiunea privind organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național pentru învățământul primar în condițiile activității simultane*;
16. ПОДЛАСЫЙ, И. П. *Педагогика начальной школы*. ВЛАДОС, 2008, 210с.

Suplimentară:

1. BUNESCU, V. *Munca independentă a elevilor*. București: Didactică și Pedagogică, 1957. 152 p.
2. CARTALEANU, T. ș.a. *Training metodologic pentru cadrele didactice de liceu*. Ministerul Educației al Republicii Moldova. 59 p.
3. TROFAILA, L. *Psihologia dezvoltării (Psihologia instruirii și condițiile optimizării ei. Problema sporirii eficienței instruirii)*. Chișinău: SA „Tipografia Reclama”. 2009. 264 p.
4. CRISTEA, S. *Dicționar de termeni pedagogici*. București: Didactică și Pedagogică, 1998. 479 p.
5. *Învățarea centrată pe elev. Ghid pentru profesori și formatori*. Proiect PHARE: RO 2002/000-586.05.01.02.01.01.
6. OPREA, C.-L. *Strategii didactice interactive*. București: Didactică și Pedagogică, 2009. 314
7. PATRAȘCU, D., PATRAȘCU, L. *Temeiurile pedagogice ale organizării activității de sine stătătoare a elevilor și dirijarea ei la lecțiile de educație tehnologică*. Chișinău: Universitatea pedagogică I. Creangă, 1992. 202 p.
8. SARIVAN, L., LEAHU, I., SINGER, M. et al. *Predarea interactivă centrată pe elev*. București : Educația 2000+, 2005. 84 p.
9. STUPACENCO, L. *Bazele generale ale pedagogiei. Curs universitar*. Bălți, 2006. 171 p.
10. БАЙБОРОДОВА, Л.В. *Воспитание и обучение в сельской малочисленной школе: учеб. Пособие*. Ярославль: ЯГПУ им.К.Д.Ушинского, 2004. 357 с.
11. <http://www.tribunainvatamantului.ro/personalitatea-si-rolurile-profesorului-modern/>
12. https://isj.educv.ro/system/files/force/studiu_simultan_gimnaziu_0_0.doc?download=1
13. <http://forum.didactic.ro/>.
14. <http://www.emaramures.ro/Stiri/94719/INVATAMANT>.
15. <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&id=3937&idc=168>